

Tilgang til kystlinjen- muligheter og dilemmaer

Bærumskonferansen 2022

Seksjon : Klima, miljø og naturmangfold 11.10.2022

Eilev Gunleiksrud

Tjenesteleder Natur-, vei og miljøforvaltning

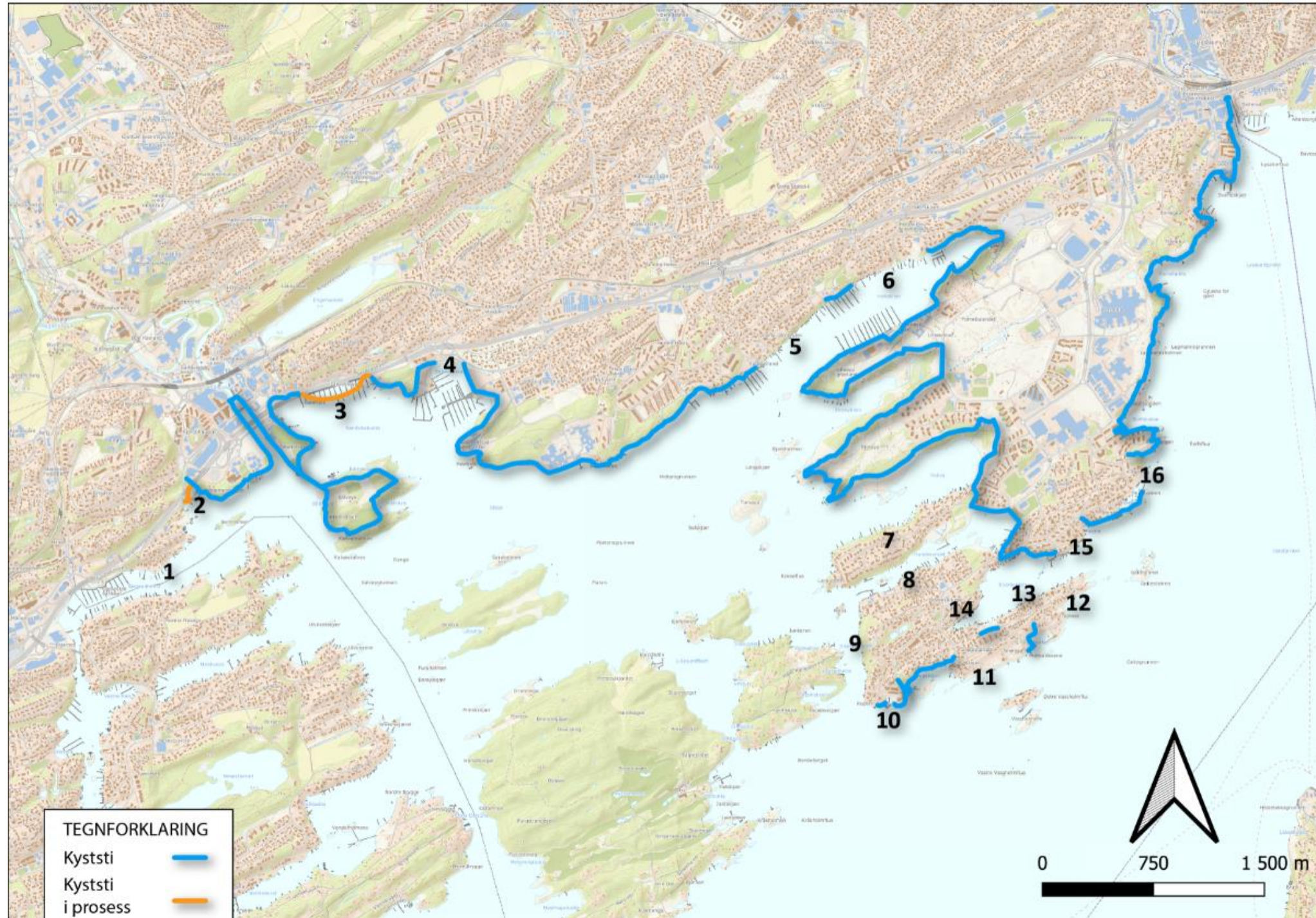
Sammen skaper vi fremtiden

MANGFOLD - RAUSHET - BÆREKRAFT

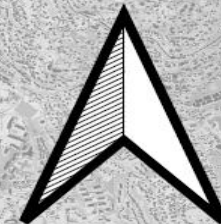
Muligheter og dilemmaer mht tilgang til kystlinjen

- ▶ Muligheter:
 - ▶ Bærum kommune har en lang kystlinje
 - ▶ Over 20 km med kyststi er etablert langs kystlinjen etter politisk vedtak i 1999
 - ▶ Sammen med turveinettet er kyststien et av Bærums viktigste folkehelseiltak
 - ▶ Flere sentrale steder er det tilrettelagt for UU
- ▶ Dilemmaer:
 - ▶ Nasjonalt viktig naturverdier i strandsonen
 - ▶ Terrengformasjoner og eiendomsstruktur sammen med naturverdier gjør det utfordrende å tilrettelegge for friluftsliv, herunder etablere kyststi, spesielt tilrettelagt med UU
 - ▶ Forholdsvis store arealer er satt av til båtanlegg uten at allmenheten har adgang
- ▶ Noen eksempler fra Svartebukta med flere

Turveier i Bærum

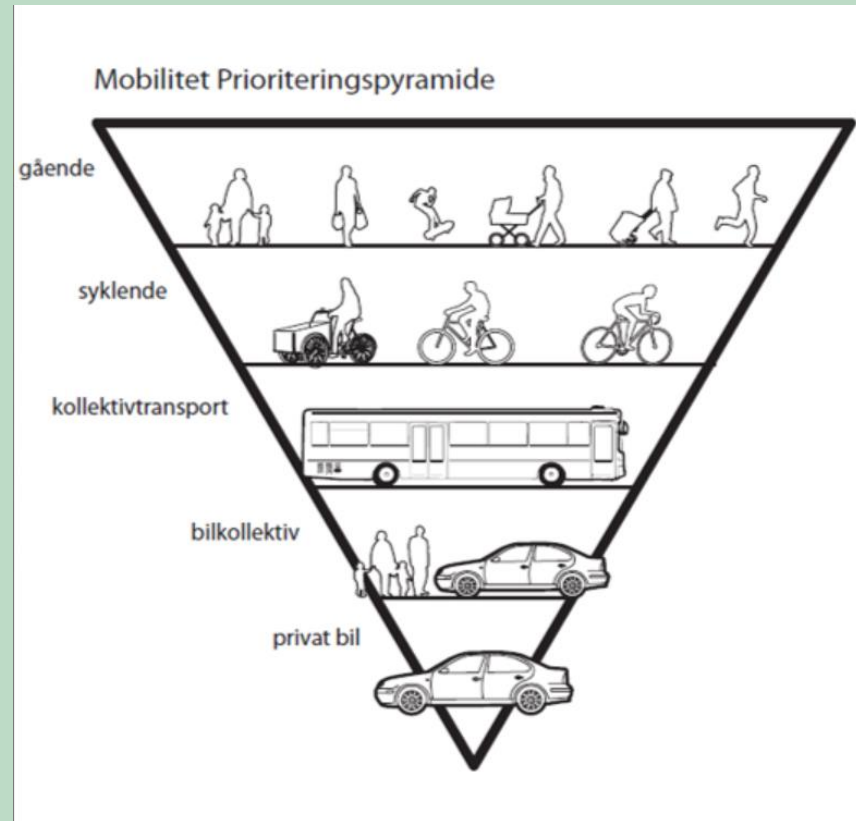
- GangSykkelVegSenterlinje (VBASE)
- Fortau (VBASE)
- Turvei byggesone
- Sti i byggesonen

FKB4 Graatone WMS

Over 500 km med
turveier, stier og
tråkk, samt fortau
og gang- og
sykkelvei i
byggesonen

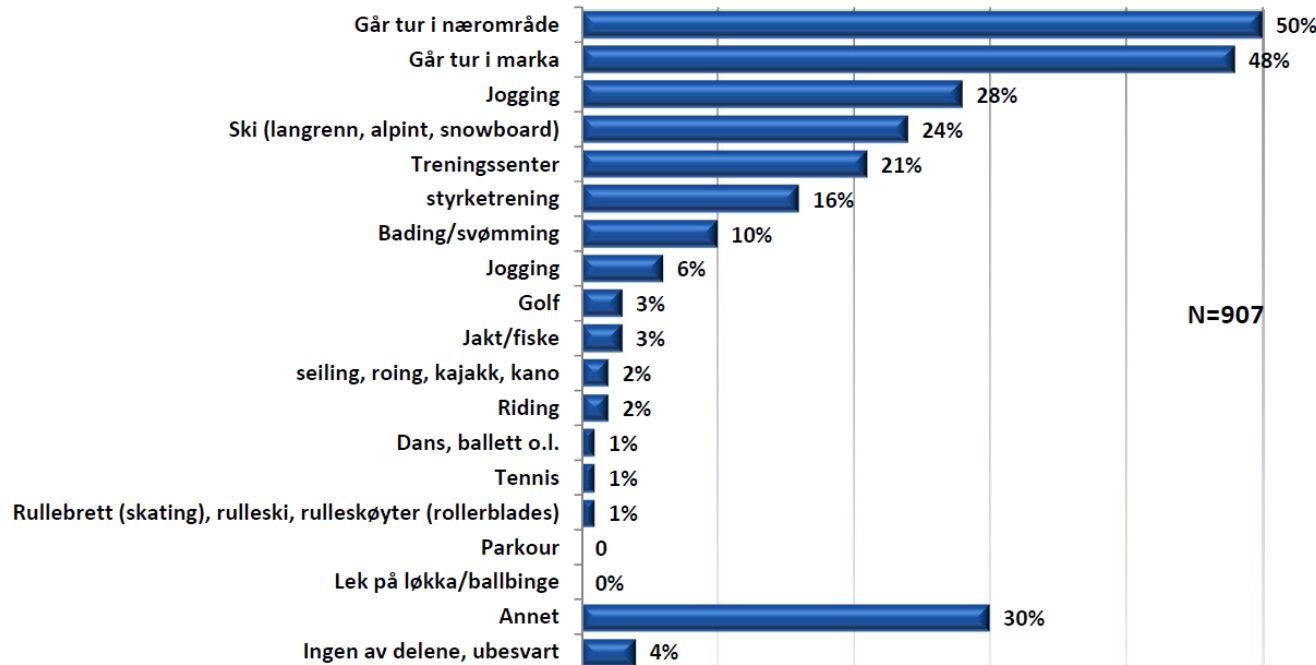
0 1 2 km

Hvorfor er turveinettet så viktig?

Befolkningsundersøkelse i regi av respons til temaplan Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Hva slags fysisk aktivitet driver du med (utenom organisert idrett)?

- De er flest som driver med turgåing, både i nærområde (50 %) og i marka (48 %). Dette gjelder i størst grad kvinner og de som er 60 år eller eldre.
- Jogging drives i større grad av de som er mellom 15 og 44 år.
- De yngste driver i større grad med trening på treningssenter og styrketrening.

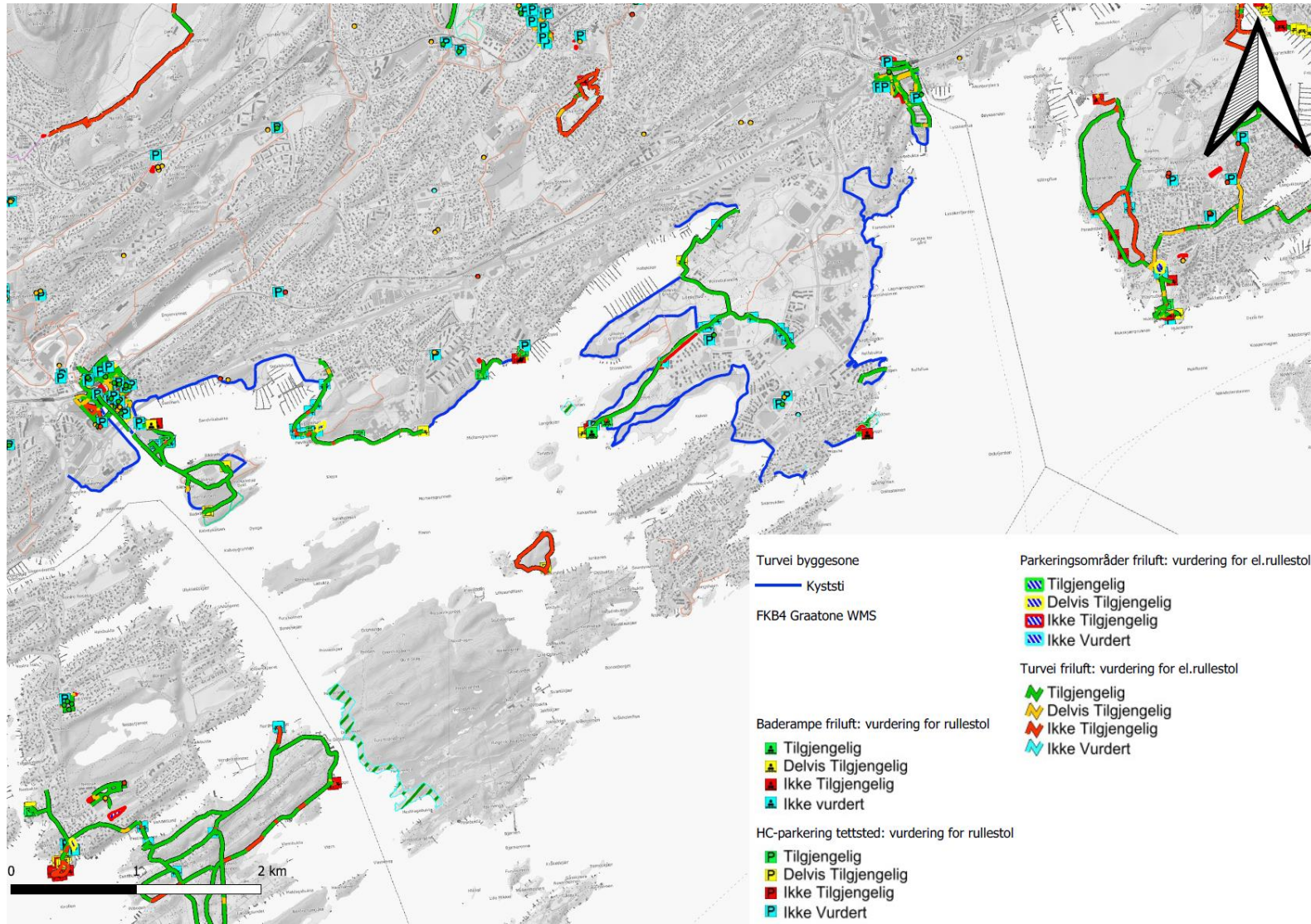
A scenic photograph of a gravel path along a lake. On the left, there are large, mature trees with green foliage. A group of four people is walking along the path towards the camera. The path is made of grey gravel and runs parallel to the water's edge. The lake is calm with a few small boats visible in the distance. The sky is blue with light clouds.

I 2019 registrerte en teller her
346 531 passeringer.

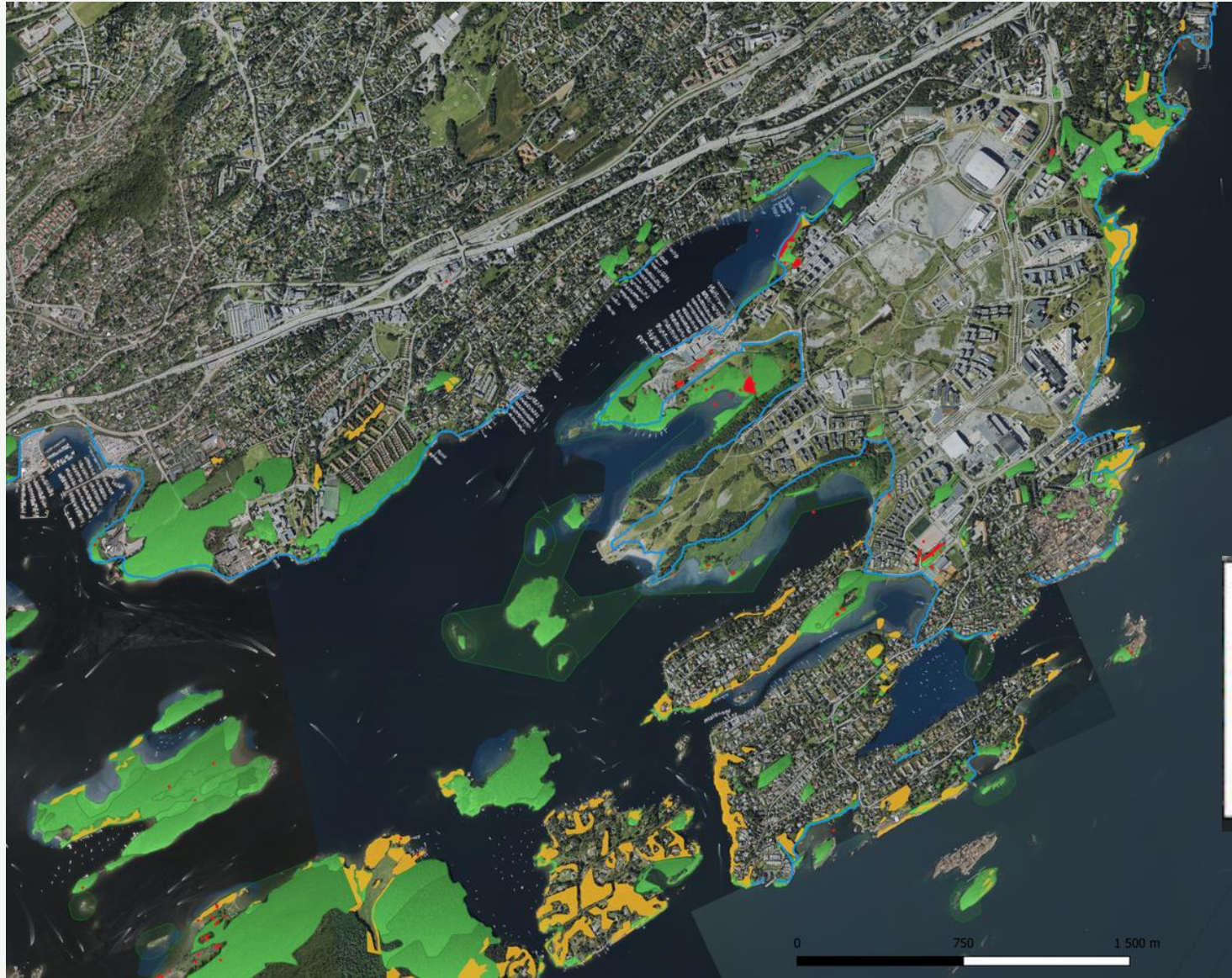
I 2020 registrerte telleren 520 000
passeringer

Nærvær av natur reduserer stress

Flere strekninger av kyststien er universelt utformet

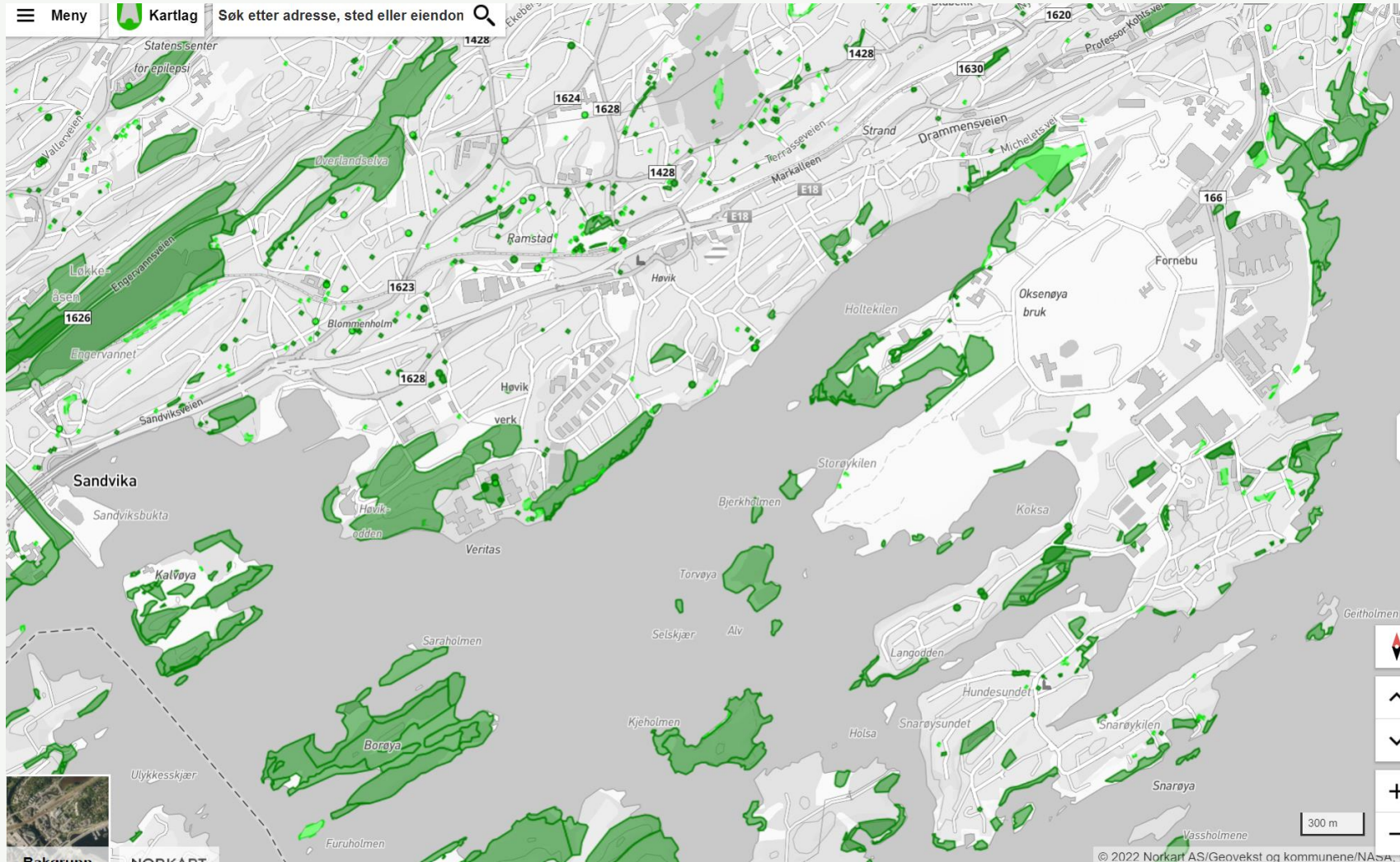
Store naturverdier i Bærum, spesielt i standsonen

Tegnforklaring

Fredet/truet art	Naturvernområder ved/i sjø
Natur i Norge (MD instruks)	Eiendom
Naturtyper i sjø (DN 19)	Kyststi
Naturtyper (DN13)	

Naturverdier er et av mange hensyn som skal ivaretas i strandsonen

Den utvalgte naturtype åpen grunnlendt kalkrik mark finnes hovedsakelig i kystnære områder

Bærum kommune har plikt i å ivareta utvalgte naturtyper

Eksempler på tilrettelegging av kyststi langs Holtekilen

PROGRAM FOR KYSTSTI

LANGS HOLTEKILENS SØRSIDE TIL NORSKE SKOG

OMRÅDE 7.3 FORNEBU

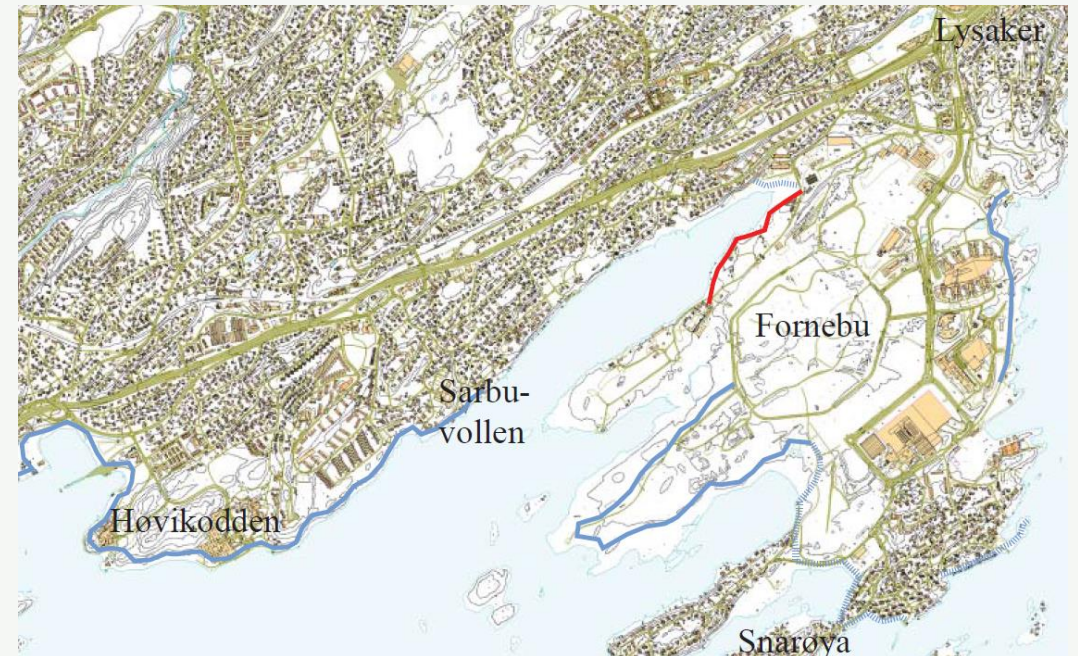
Planområdet sett fra nordvest

Foto: Mapas

ver.5
Sandvika, august 2008
Jonunn Kveim Läte
landskapsarkitekt MNLA

BÆRUM KOMMUNE
NATUR- OG IDRETTSFORVALTNINGEN

BÆRUM KOMMUNE

Registrering av naturverdier

DRAGEHODE

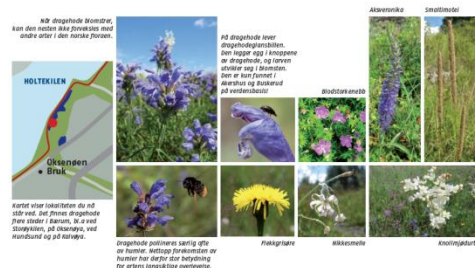
Dragehode er en sjelden art som er i sterk tilbakegang i Europa. Norge har fortsatt en del forekomster, og har derfor et internasjonalt ansvar for å ivareta arten. I Norge er den en særstilig art med konsentrasjoner rundt indre del av Oslofjorden og Mjøsa.

Dragehode vokser på kalkholdig jord, ofte i overgangen mellom skog og eng. Den er en karakteristisk plante i flere artsrike og truede vegetasjonstyper, og her vokser den sammen med flere andre rødlistede eller kravstore planter. Flere sjeldne insekter er knyttet til plantene direkte, eller til vegetasjonstypene. Dragehode er derfor en god indikator på rikt biologisk mangfold.

I mai 2011 ble dragehode utpekt til å være en prioritert art etter Naturmangfoldlovens § 23. Det betyr at arten har fått et juridisk vern og

at enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse er forbudt. Dersom en kommune, utbygger, grunneier, eller en forsker ønsker å gjøre tiltak som vil påvirke dragehodeplanter, må det sendes en søknad til Fylkesmannen som er forvaltningsmyndighet.

Dragehode vokser sammen med en rekke andre sjeldne karplanter, hvorav mange er oppført som truet eller sårbare på den norske rødlista. I indre Oslofjord er småblomst, akoveronika, knollmjødurt, nikkesmelle, flekk-griseøre og blodstorkenebb vanlige følgearter.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har det koordinerte ansvaret for arbeidet med nasjonal handlingsplan for dragehode.

Hele handlingsplanen kan leses på www.dimat.no

Mer informasjon om dragehode og andre truede arter kan du finne på www.artsdatabanken.no

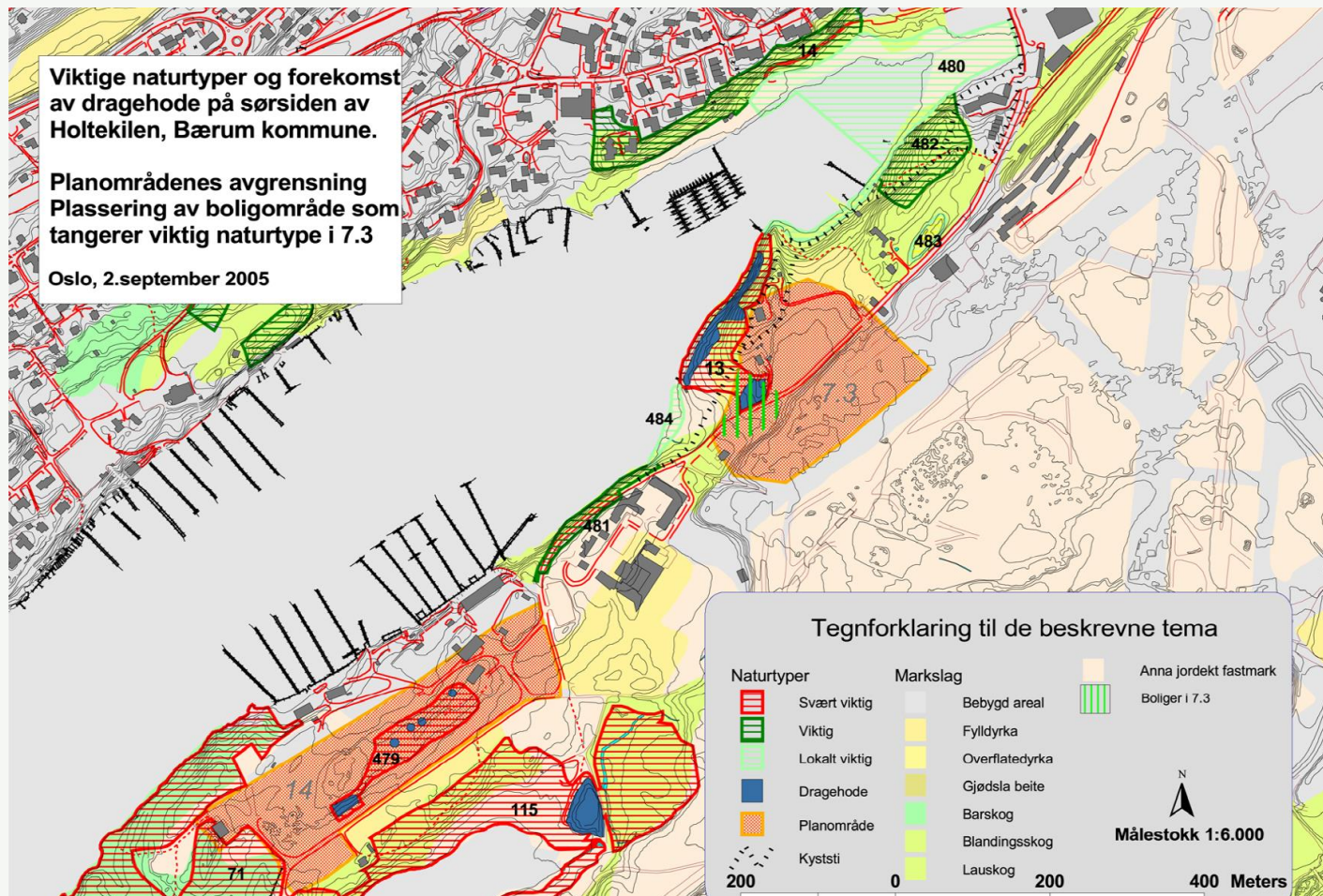
Har du opplysninger om dragehode kan du ta kontakt med Fylkesmannens miljøvernavdeling.

Viktige naturtyper og forekomst av dragehode på sørsiden av Holtekilen, Bærum kommune.

Planområdenes avgrensning Plassering av boligområde som tangerer viktig naturtype i 7.3

Oslo, 2. september 2005

Forslag til turveitrase langs område 7.3 på Fornebu

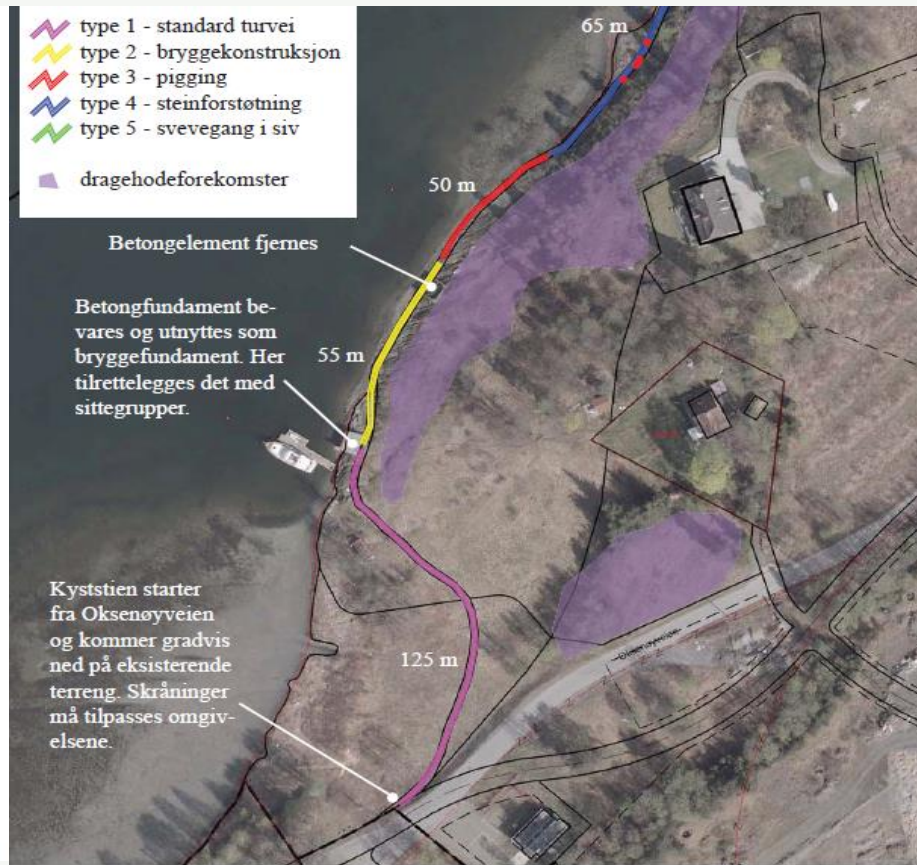
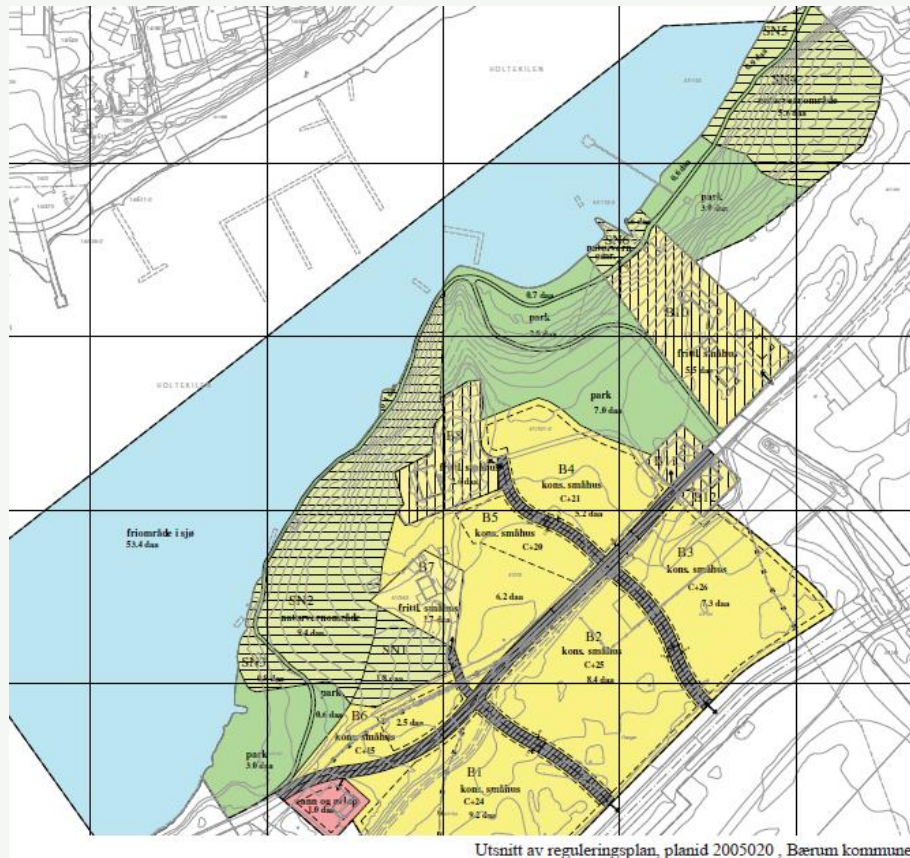

Konklusjon

Alternativ 4 vil helt klart være det beste og eneste alternativet som tilfredsstillende både kravet til en kyststi langs sjøen og muligheter til å tilrettelegge for universell utforming. Ved at en støyper opp enkle stolper i sjøkanten hvor en anlegger en brygge vil en også ha mulighet til å tilrettelegge for turveien uten at dette fører til ødeleggelser av draghodelokaliteten og naturtypen som sådan.

Reguleringsplan med kyststi og detaljert beskrivelse mht oppgradering

Båthavner – lang kystlinje

- ▶ De fem FBB foreningene har totalt ca 1500 meter med kystlinje
- ▶ Båthavner har vært utilgjengelig for allmennheten
- ▶ Ønskelig å få til en endring av avtalene med FBB som gjør båthavnene mer tilgjengelig for allmenheten
- ▶ Båtdeling, andre aktiviteter som lagring av kajaker, samt forbedret kyststi er ønskelig for å forbedre allmenhetens tilgang til kystlinjen

Ny kyststi Svartebukta

Nyere tilrettelegginger i Svartebukta

- ▶ Vi har hatt fokus på å finne gode løsninger i Svartebukta på Fornebu
- ▶ Tidligere var det ikke mulig for allmennheten å ta seg fram langs strandsonen i Svartebukta
- ▶ I dag har vi oppnådd minnelig avtale om fremføring av kyststi med flere grunneiere og vi er i god dialog med andre
- ▶ På bakgrunn av inngåtte avtaler er det utført tilretteleggingstiltak for å bedre fremkommeligheten
- ▶ Resultatet er at det i dag er flotte muligheter for ferdsel langs Svartebukta
- ▶ Det gjenstår fortsatt noe merking og skilting, samt enighet med noen grunneiere og som vil sikre at kommunen kan merke/skilte kyststien over deres eiendom

Eksempler: Nyere tilrettelegginger ihht friluftsløven- endret skilting

- ▶ Rolfsbukta:
 - ▶ Det er jobbet med å finne gode løsninger for å ivareta både allmennhetens og beboernes interesser. Dette har resultert i at det er blitt satt opp en annen type skilting som informerer om allmennhetens rettigheter og plikter
- ▶ Sarbuvollen og Båtståjordet:
 - ▶ Friområdet var tidligere inngjerdet og med en skilting som viste til at området var privat, noe som i realiteten ekskluderte andre. I dialog med grunneier er det åpnet for passasje i begge ender av friområdet og skiltingen er endret for å ivareta allmennhetens rettigheter. Også her var det et poeng om å opplyse om allmennhetens plikter iht. friluftsløven.

Dette strandområdet tilhører Høvik Sameie

Allmennheten har rett til ferdsel på de deler av området som ikke er opparbeidet.
Vi ber om skånsom ferdsel og at området forlates i god stand. Forøvrig henvises
til friluftsløven § 11 om ferdselskultur og grunneierens bortvisingsrett:

«Enhver som ferdes eller oppholder seg på annenmanns grunn eller på sjøen utenfor, skal opptre hensynsfullt og
varsomt for ikke å volde skade eller ulempe for eier, bruker eller andre, eller påføre miljøet skade. Han plikter å se etter
at han ikke etterlater seg stedet i en tilstand som kan virke skjæmmende eller føre til skade eller ulempe for noen.

Grunnens eier eller bruker har rett til å vise bort folk som opptrer hensynsløst eller ved utilbørlig atferd utsetter
eiendommen eller berettigete interesser for skade eller ulempe.»

Høvik Sameie Bærum Kommune

Oppsummering – utfordringer :

- ▶ En helhetlig kyststi er ønskelig å etablere både som et helsefremmede tiltak, men også ihht grønn mobilitet
- ▶ Når det etableres kyststi må ulike forhold som UU, ivaretagelse av natur- og landskapsverdier, samt eierinteresser vurderes opp mot hverandre. En må altså gjøre mange vurderinger for å få et godt resultat
- ▶ I Bærum har vi forutsett at en kyststi går langs kysten
- ▶ Fra 1999 er det blitt merket og opparbeide flere stekninger med kyststi. Det er ikke tilført egne ressurser til dette arbeidet slik at kontinuitet og fremdrift på arbeidet har vært tilfeldig og pågått periodevis
- ▶ Kjøp av strandnære eiendommer er ikke blitt prioritert
- ▶ Reguleringsplaner som ville sikret videreføring av kyststien er ikke blitt vedtatt
- ▶ Frilftsloven § 35 (vardeparagrafen) er ikke tatt i bruk - merking ihht denne paragrafen forutsetter at grunnen er utmark. Men hvem avgjør om et grunnstykke er utmark eller innmark, jfr. frilftslovens § 20 i Bærum?